

MÉH e-HÍRLEVÉL

6. SZÁM, 2013. március 21.

SZERKESZTŐSÉGI

A mai, információözzönnel s betűtengerrel teli világunkban minden új hírtermék sokaknak csak fejfájást okoz: „újabb törlendő a postaládámban” gondolattal társulva. Az MÉH e-hírlevél igyekszik lényeges híreket összegyűjteni, továbbítani, de természetesen akinek már „ez is sok”, kérem jelezze, s kivesszük a címlistából. Eddig egyébként ilyen igény nem merült fel...

Egy hosszabb írást is betettünk, mivel aktuális s nagyon fontosnak tartjuk: Ez Andrásfalvy Bertalan reakciója egy Magyar Nemzetes írományra.

Ezt a számot Gorelik Nóra lektorálta.

Zaja Péter (namzi)

TARTALOMJEGYZÉK:

A földfórumok folytatódnak!	1. oldal
Permakultúra-hétvége Nagyszékelyben.....	1. oldal
Gyümölcsész programok.....	2. oldal
GEN-hírek	2. oldal
Vidék Kaland 2013 - Pályázat városi fiataloknak	2. oldal
Hagyományos kemence építése együtt: a falu és a népek kemencéje.....	3. oldal
Képzés Közösségi Kertek szervezőinek.....	3. oldal
Vélemények az EU-s Közös Agrárpolitika reformjának megszavazásáról	4. oldal
Zöldellő egyház könyvbemutató	5. oldal
Andrásfalvy Bertalan válasza a mezőgazdaságot és Ángyán Józsefet érintő cikke.....	5. oldal

A FÖLD FÓRUMOK FOLYTATÓDNAK!

Kié legyen a föld és hogyan? Vendég: Ángyán József országgyűlési képviselő

Az Élőlánc Magyarországért és a Váralja Szövetség folytatja a már megkezdett társadalmi vitát, és további nyilvános felvilágosító konzultációkat szervez országszerte a földtörvényről és az alaptörvény harmadik, földügyekkel kapcsolatos módosításáról.

Ideje: 2013. március 27. szerda 17.00

Helyszín: Sellye, Draskovich-kastély, Köztársaság tér 7.

„SZAPORÍTÁSI TECHNIKÁK: MAGVETÉS, PALÁNTANEVELÉS, HELYBEVETÉS”

Permakultúra-hétvége Nagyszékelyen, április 12-14.

A hétvége témái: magvetés, tűzdelés, palántanevelés, helybevetés, vegetatív szaporítási módok: dugványozás, „egy kis talajtan”, általános talajvizsgálat, típusok, közegek előállítása a magvetéshez-palántázáshoz, komposztálás módjai, gyakorlata, a komposzt használata . A helyi kertekben lesz vezetett látogatás, a különböző módszerek, lehetőségek bemutatása.

A témákat blokkokra bontva elméletben és gyakorlatban is át vesszük. A gyakorlaton készített „műveket” a résztvevők elvihetik.

Érkezés: péntek délután 16-tól, zárás vasárnap ebéd után, kb. 15-kor.

Hozni kell: hálósák, bögre, 2 vacsora, 2 reggeli batyu, (süti, rágcálnivaló...), kerti „játszóruha”, kesztyű, esős idő esetén gumicsizma javasolt, türelem, jókedv.

Biztosítunk: 2 meleg vegetáriánus ebédet, kávét, teát,

A házaknál komposzttoalett van, tisztálkodás: vizet üstben melegítünk, lavór van

Jelentkezés Etelkánál: pipacsvirag33@freemail.hu

A hétvégét tartják: Kardos Etelka, Pásztor Krisztina, Czucz Judit, +helyi segítők

A létszám korlátozott, 10-12 embert tudunk fogadni, kérem csak az jelentkezzen, aki végig itt tud lenni.

Szeretettel várunk Benneteket!

GYÜMÖLCSÉSZ PROGRAMOK

•Drávafoki Tanulókert: oltás-szemzés 2013. április 6.
Bővebben: Lantos Tamás <ormansagalapitvany@gmail.com>

•Kaláka Gálosfán: ápr. 12-14.

Egy gondozatlan gyümölcsöst hozunk rendbe, emellett oltást tanulunk: a helyben lévő magoncokra.
Bővebben: <ormansagalapitvany@gmail.com>

•Különféle oltási és szemzési módok tanítása Visnyeszéplakon.

Ideje: 2013. április 14. 10 órától

Bővebben: Zaja Péter namzi@tvn.hu, T: 30/9742 567

•Gyümölcsoltó nap az oszkói szőlőhegyen

Hegypásztor Kör szervezésében Gyümölcsoltó Boldogasszony napja alkalmából rendezett közösségi ünnep, 2013. március 23-án, szombaton.

Faültetés, fagondnok családok találkozója, oltás bemutató, szőlőoltás, szakmai előadások, bor- és pálinkakóstoló, a szőlőhegyi kápolna megáldás-megnyitása stb.

Helyszín: Az Oszkói Szőlőhegyen, a Hegypásztor Pincéknél

GEN- HÍREK

Aki szeretne feliratkozni az Európai Ökofalu Hálózat hírlevelére az az alábbi linken megetheti:

<http://gen.ecovillage.org/news/ecovillagenewsletter.html>

Ezzel a hálózatot is erősítitek, hiszen minél több embert képes közvetlenül elérni egy civil szerveződés, annál komolyabban veszik a döntéshozók.

VIDÉK KALAND 2013 – PÁLYÁZAT VÁROSI FIATALOKNAK

A Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége - AGRYA 2013-ban újra meghirdeti a „Vidék Kaland” Programot. A Program célja, hogy személyes példákön keresztül bemutassa a mezőgazdaság működését, az élelmiszer-előállításban és társadalomban betöltött szerepét, tájékoztatást adjon az agrár- és vidékfejlesztési támogatások működéséről, indokláságáról.

A pályázat keretében azoknak a kimondottan városokban élő fiataloknak a jelentkezését várja az AGRYA, akik érdeklődnek a mezőgazdaság gyakorlata, egy családi gazdaság mindennapjai iránt és rövid időre szívesen bekapcsolódnának az ott zajló munkába.

Pályázók köre: magánszemélyek, 18-35 éves fiatalok.

A program részeként gyakorló fiatal gazdák (35 év alatti fiatalok) fogadják a 35 év alatti, de 18 évnél idősebb városi fiatalokat egy-egy hétre a gazdaságukban. Ez alatt az időszak alatt 5 munkanapon a városi fiatalok aktívan részt vesznek a gazdaságban zajló aktuális munkában, a fiatal gazda társaságában, annak irányítása és felügyelete mellett. A résztvevők a fiatal gazda munkarendjéhez illeszkedő munkarend szerint dolgoznak, amely hosszabb lehet napi 8 óránál. Ez is biztosítja, hogy megismerjék egy-egy családi gazdaság mindennapi működését, a gazdálkodók valós életét, tevékenységét.

A városi fiatalok fogadása a mezőgazdasági betakarítási csúcsidőszakra -2013. június végétől augusztus közepéig esik. Így a részt vevő fiataloknak az ebben az időszakban természetes, hosszabbított munkarendben kell közepesen nehéz fizikai munkát végezniük.

A Program részeként lehetőség van arra, hogy a részt vevő városi fiatal Székelyföldre, Hargita megyébe Romániába utazzanak és ott kapcsolódjanak be székely fiatal gazdák által vezetett gazdaságok mindennapjaiba. A székelyföldi kiutazásnál a gazdaságban töltött idő hosszabb, utazással együtt 10 nap időtartamú. Székelyföldön 5 fogadó gazdához lehet utazni, minden kiutazó egy időben kell, hogy részt vegyen a programon 2013. július 21-31 között.

A ki- és hazautazás szervezeten, együtt történik. A jelentkezési lapon külön meg kell jelölni, ha a

jelentkező a székelyföldi program iránt érdeklődik. Lehetséges a hazai és székelyföldi program együttes megjelölése is, a részvétel azonban csak egy alkalommal lehetséges. A Székelyföldre jelentkezőket külön hallgatja meg az AGRYA.

Jelentkezni a mellékletben csatolt jelentkezési lap kitöltésével és az AGRYA címére történő megküldésével lehet (e-mailban, szkennelve: videk-kaland@agrya.hu, levélben: Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége "C AGRYA, 1138 Budapest, Váci út 134/C VI.28.).

A programra jelentkezni 2013. április 19-ig lehet.

A programmal kapcsolatosan az AGRYA Országos Iroda munkatársai adnak további tájékoztatást (videk-kaland@agrya.hu, 06 1 2704874, munkanapokon 9-17 óra között)

A teljes pályázati kiírás:

http://www.agrya.hu/sites/default/files/downloads/videk_kaland_palyazati_felhivas_2013.pdf

Hagyományos kemence építése együtt: a falu és a népek kemencéje („Kis Bence” Grundtvig Workshop on Traditional hooded oven construction: Our oven built together: the oven of the village, and the oven of many peoples) címmel 2013. június 19-30. között 11 napos felnőtt tanulói műhelyt szervez Pusztaföldváron 35-55 év közötti felnőttek számára.

Cél az öfenntartó vidéki életmód megismerése, hasznosítása a mindennapokban, vállalalkozóvá válás, a munkahelyteremtés az ökoturizmus területén, a fenntarthatóság és energiahatékonyság jegyében.

A résztvevők a helyszínen megismerik a népek kemencéit, ételreceptjeit, megtanulnak pl. „kulcsos kalácsot” fonni, miközben maguk is e hagyományokat ápoló hálózat részeivé válnak. A falu kemencéje a közösségi ház udvarán épül fel. Jelentkezési határidő: folyamatos, de a létszám elérésekor lezárjuk.

A jelentkezés menete:

1. A angol nyelvű jelentkezési lap kitöltése angolul, aláírása, beszkenelése pdf-formátumban.
2. A beszkenelt dokumentum megküldése az a.takacs@vnet.hu e-mail címre (tárgyszóban legyen benne „workshop”)
3. Visszaigazolás a fogadó szervezet részéről pdf-dokumentum megküldésével.
4. A visszaküldött pdf-dokumentum megküldése a nemzeti programirodának is; a címjegyzéket mellékeljük.
5. Felkészülés a műhelyre: ismerkedjék meg országa kemenceépítő népszokásaival és gyűjtsön recepteket, készíthet prezentációt. Hozhat otthonról egy téglát is, amelyet beépítünk a kemencébe. A műhelyre nyelvtanfolyamon is készülhet, vásárolhat angolszótárt, nyelvkönyvet, előzetes egyeztetés mellett számla ellenében finanszírozzuk. A kemenceépítő szakszótárt a jelentkezés elfogadásával megküldjük.
6. A jegyrendelés áfás számlával (vonat, repülő, autóbusz), utazni saját gépjárművel is lehet. Az utazásról számlát az alábbi címre kell kérni: Pusztaföldvárért Kiemelten Közhasznú Egyesület, 5919 Pusztaföldvár, Jókai u. 12. Hungary. A budapesti Liszt Ferenc repülőtérre magyar idő szerint 16.00-ra mindenki érkezzék meg, a résztvevőkért autóbusszal megyünk.
7. A részvétel feltétele utazási biztosítás, vagy EU társadalombiztosítási kártya megléte.
8. Az eredeti jelentkezési lapot a műhelyre mindenki hozza magával.

Bővebb információ és jelentkezési lap a műhely honlapján érhető el:

<https://sites.google.com/site/kemencekisbence/>

http://ec.europa.eu/education/grundtvig/doc/catalogue12_en.pdf

KÉPZÉS KÖZÖSSÉGI KERTEK SZERVEZŐINEK

A Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának Zöldség- és Gombatermesztési Tanszéke és a Magyar Biokultúra Szövetség egy 2013 áprilisában induló tanfolyamot hirdet, melyet az EU élethosszig tartó tanulás témakörében elnyert pályázat (Lifelong Learning Program - HORTIS- Horticulture in Towns for Inclusion and Socialisation, 526476-LLP-1-2012-1-IT-GRUNDTVIG-GMP) alapján az Európai Unió támogat.

A pályázat lehetőséget nyújt egy 80 órás ingyenes oktatáson való részvételhez mindazoknak, akik városi közösségi kertek beindításán fáradoznak, illetve a szervezői munkában aktívan részt vállalnak.

A pályázat keretében kertészeti és termesztési tapasztalatokat, gyakorlati fogásokat sajátíthatnak el a

részvevők, akiket a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának oktatói, illetve a Magyar Biokultúra Szövetség megbízottjai oktatnak majd.

Az oktatás végén a hallgatók olyan tudással gyarapodnak, mely a kert kialakításához, fenntartásához, illetve gondnoki ügyviteléhez adhat segítséget. Tudásukat továbbadva a közösségük tagjainak, a kertjük fejlődését és hosszú távú fenntarthatóságát segítik.

A teljesen térítésmentes oktatás időpontjáról és a jelentkezés feltételeiről később adunk tájékoztatást. További információk az alábbi elérhetőségeken: sarkadi@biokultura.org, 06 1/214-7005.

Az Európai Parlament az EU-s Közös Agrárpolitika reformjának 4 kulcsfontosságú eleméről szavazott. A Zöldek komoly csalódásukat fejezik ki a szavazás végeredményével kapcsolatban, szerintük el lett hibázva a lehetőség, hogy egy alapvető reform valósuljon meg, mely a KAP számára elengedhetetlen volna. A szavazás után **José Bové**, a Zöldek európai parlamenti képviselője és az Európai Parlament agrárszakszövetségének társelnöke nyilatkozta:

„Az európai parlamenti képviselők ma megszavazták, hogy a KAP a jövőben is a fenntarthatatlanság irányába szántson, mely a környezetvédelem szempontjából még rosszabbá is vált, és legalább annyira igazságtalan, mint az előző. A képviselők elhibázták a lehetőséget, hogy a Közös Agrárpolitikát a 21. századnak megfelelően alakítsák át. Valójában ez az első alkalom, hogy az EP közös döntéshozó szervezetként vesz részt a folyamatban, még sajnálatra méltóbbá téve a mai eredményt. Habár a képviselők a közvetlen kifizetések maximalizálása mellett szavaztak, de a szintet 300 ezer euróban határozták meg, ami nevetséges, és túl magas ahhoz, hogy bármi változást is elérjen. Nagygazdálkodók, akiknek nincs szükségük támogatásokra, óriási összegű pénzeket kapnak, míg másokat megfosztanak a támogatásoktól, legfőképpen azok támogatását, akik a fenntarthatóbb gazdálkodást segítik elő.”

Martin Häusling, a Zöldek agrárügyi szóvivője hozzátette:

„Az ún. zöldítési javaslat nem érdemi meg a nevét. A tervezet önkéntes alapú, tele kivételezésekkel, tehát teljesen elvesztettük azt a lehetőséget, hogy az EU mezőgazdasága a fenntarthatóság irányába haladjon tovább. A valódi vetésforgó bevezetése helyett, mely egy win-win-win helyzet a környezet, a talaj termőképessége és a gazdák költséges növényvédőszer-függőségének csökkentése számára, a KAP egy gyengébb terménydiverzifikációt támogat. Néhány halvány reménysugár maradt azért. A dupla támogatások, melyben a gazdák kétszer kapnak támogatást ugyanazért a tevékenységért, el lett törölve. A képviselők szintén a KAP költségvetésének és szétosztásának átláthatóbb kivitelezéséről szavaztak. Azonban ez csak egy halvány vigasz az összképet nézve.

Bas Eickhout, a Zöldek agrárügyi szóvivője nyilatkozta:

„Az európai parlamenti képviselők sajnálatra méltóan a káros export-támogatások fenntartása mellett döntött, mely az EU mezőgazdasági termékeit a fejlődő országok sérülékeny piacára dobja. Mindehhez hozzájön az is, hogy elbukott az a terv is, hogy a KAP hosszú távú hatását vizsgálja a legkevésbé fejlett országok élelmiszer-termelési kapacitására. A Víz Keretirányelven alapuló javaslatok, vagyis amely a mezőgazdaság környezetre gyakorolt hatását segítené elő, szintén elbuktak, habár a végső szavazáson visszakerült a hosszú távú környezeti megfeleltetés szabályai. Ez tisztán ellentétes a nép akaratával és számukra elfogadhatatlan, hogy az adófizetők pénzét egy elavult rendszer támogatására használják fel.”

ZÖLDELLŐ EGYHÁZ KÖNYVBEMUTATÓ

Az interjúkötetben nyolc vallási felekezet vezetője osztja meg gondolatait a fenntartható fejlődés jelentőségéről, teremtett világunk megőrzésének lehetőségeiről.

A könyvbemutató időpontja: 2013. március 26. 13 óra

Helye: Vidékfejlesztési Minisztérium, Darányi Ignác terem, 1055 Budapest, Kossuth tér 11.

Regisztráció: regisztracio@maesholnap.hu március 25-ig.

ANDRÁSFALVY BERTALAN VÁLASZA A MEZŐGAZDASÁGOT ÉS ÁNGYÁN JÓZSEFET ÉRINTŐ CIKKRE

(Andrásfalvy írását eddig még nem közölték a lapban)

Egy különös pálfordulás margójára címmel Zsolnay Miklós cikket írt a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti ügyekért felelős államtitkári tisztségéről 2012 tavaszán lemondott Ángyán József egyetemi tanárról. (Magyar Nemzet 2013. jan. 10. 6. oldal)

Pálfordulásnak a váratlan és indokolatlan vélemény- és elv-változtatást, az addig képviselt eszmék megtagadását szoktuk nevezni, de ezt a magatartást Zsolnay cikkében nem tudja rábizonyítani Ángyán József. Ellenkezőleg, inkább a Fidesz meghirdette program melletti makacs kitartását hányja a szemére, amikor azt írja, hogy „Ángyán József által képviselt, a környezet- és természetvédelmet előtérbe helyező s az „iparszerű” mezőgazdálkodást határozottan elvető elképzelés a reálpolitikai szükségszerűségekkel megalkudni kénytelen hivatalos agrárpolitikával jelenleg nem minden elemében illeszthető össze”.

Kiegészíteném: Ángyán József nem csak a környezet- és természetvédelmet helyezi előtérbe az „iparszerű”, vagyis a termelő, a vállalkozó lehető legnagyobb hasznát, profitját hajhászó érdekével szemben, hanem a magyar nemzetnek, az ország lakosságának 2-3 nemzedékkel ezelőtt még döntő többségét alkotó, vidéki részének, így az egész magyar nemzetnek is az érdekét.

A mezőgazdasági, iparszerű, profitra törekvő nagyüzem nyilvánvalóan végzetesen rombolja a természeti környezetet, a sérülékeny termőföldet, az életgazdagságot, a biodiverzitást, mivel a gépek jobb kihasználása érdekében számos egykori dűlőre és dűlőutakkal felosztott határt egyetlen, nagy táblává szánt össze és azon nemegyszer több száz hektáron is egyetlen termény minél olcsóbban és nagyobb tömegben való előállítására törekszik. Ez együtt jár a nehézgépek következtében lerombolt termőtalaj úgynevezett eketalpbetegségével, a többszörösére emelkedett talajleemosódással, erózióval, és mivel a nagyüzem alig használ szerves trágyát, legfeljebb műtrágyát, a föld egyre silányabbá, terméketlenebbé válik. És ezzel csak a most nyilvánvaló károkról szoltam, melyek rövid időn belül gazdaságilag is érzékelhetőek lesznek és nem beszéltem a hosszú távú károkról, a kémiai anyagok, műtrágyák, növényvédő szerek hatásáról, az életgazdagság, a biodiverzitás szegényedéséről, növények, rovarok, madárfajok kipusztulásáról és a legfontosabbról, arról, hogy a nagyüzemi mezőgazdaság a vidéki lakosságnak csak töredékét, talán csak tizedét tudja eltartani. Ez a tény a statisztikákból is kiolvasható. Történelmünk során mindig akkor ért minket tragikus csapás, mikor egy törpe, hatalommal rendelkező kisebbség kisajátította a nemzet többségét megillető természeti környezetet, a földet, hogy saját kapzsi, fényűző igényeit árutermeléssel és export segítségével kielégítse. Ezért pusztásodott és lett a Nyugat-Európába lábont kihajtott marhák legelője a termékeny Nagyalföld, mely a 14. századig olyan sűrűn volt tele kicsi, virágzó, gazdag, családi gazdaságokból álló falvakkal, mint Zala vagy Borsod. Ezért tartották Magyarországot természeti kincsekben legendásan gazdag, kívánatos országnak, ahol a legtöbb és legjobb gyümölcs terem, ahol a legtöbb és legértékesebb halak foghatók, melyben a folyók két rész vízből és egy rész halból állnak. Nem tudjuk már pontosan, miként vált a ligetes, kertes, halastavas termékeny Alföld fátlan, sivár pusztává, de ismerjük név szerint is az elpusztult falvakat és helyüket a régészek is feltárták. (Debrecen határában harminc falu élt egykor, Kecskemét város területén mintegy 16 falu osztozott, stb.) Csak azt tanítjuk a történelemben, hogy a királyi hatalom meggyengült, a „feudális anarchia” korszakában több magyar pusztult el a nagyurak egymás ellen viselt hadjárataiban, mint a Tatárjárásban. A történelmi statisztikai vizsgálódások megállapították, hogy a sok kis falu helyén kialakult ritka városok életképtelenek voltak, lakosaik létszámát távoli, kis falvak népfellege tartotta fenn, úgy ahogy. Például a Duna-Tisza közén, a kiskunsági mezővárosok népességének csaknem a fele az 1690-es Pentz-féle összeírások szerint baranyai, ormánsági eredetű volt. Nem a tatár, nem a török pusztította el Magyarországot központi, virágzó szívét, hanem a nemzet közös érdekét semmibe vevő nagyurak. Ezért vesztettünk tatárral, törökkel és Habsburgokkal szemben, ezért jött Trianon és a Második Világháború sok keserősége. Nemzetet éltetni, fenntartani csak a természettel szoros kapcsolatban élő, azt sokoldalúan kihasználó és védő, családi gazdaságok tudják, tudták nálunk is. A természeti környezet pusztulására a történelem tanulsága szerint, mindig akkor kerül sor, amikor egy kisebbség önző módon kisajátítja magának a többséget megillető földet. (Erről a kérdéssel szülő történelmi-néprajzi tanulmányom kéziratát sokféle elküldtem volt, rövidesen meg fog jelenni egy a földkérdést több oldalról is megközelítő gyűjteményes kötetben az Éghajlat Kiadónál.)

Vitatható Zsolnay Miklósnak az az állítása is, hogy a századokon át bűnösen elhalasztott, végül 1945-ben végrehajtott földosztás után, a „nagybirtokrendszer helyén kialakuló törpe- és kisbirtokok túlnyomó többsége hatékonyan működő mezőgazdasági struktúra megteremtésére nem volt képes, a mezőgazdasági termelés volumene drasztikusan visszaesett, és néhány év alatt 250 ezer gazdálkodó hagyta el földjét. Az 1945-ben létrehozott üzemi struktúra felszámolására az 1959. évi VII. törvény alapján került sor, amikor a hatalom termelőszövetkezetek létrehozását határozta el, és három év alatt a gazdálkodókat szinte kivétel nélkül nagyüzembe kényszerítette.” Itt nem kevesebbet állít, mint azt, hogy a termelőszövetkezetek létrehozása gazdasági szükségéből történt, mert a földosztással létrejött magyar kisbirtokos földbirtokszerkezet nem volt alkalmas hatékony mezőgazdaság megteremtésére. Nem hiszem, hogy egyedül maradnék azzal a véleményemmel és emlékeimmel, hogy bár az országot mindkét, egymással szemben álló nagyhatalom teljesen kifosztotta, állatállományának nagyobb részét elhajtotta vagy elpusztította feldolgozó iparával együtt, a magyar mezőgazdaság csodálatos gyorsasággal indult meg és 1949-re már jelentős kivitelre volt képes több ágazatban is, miközben egyre keményebb beszolgáltatási és adózási törvények és rendeletek akadályozták a gazdálkodás fejlődését, mintegy előkészítve a téészesítést, melynek elrendelését mindez idáig politikai és nem gazdasági kényszernek tekintettünk.

Zsolnay Miklós a törpe- és kisgazdaságok életképtelenségének bizonyítására arra hivatkozik, hogy 1945-ös földosztás után „néhány év alatt 250 ezer gazdálkodó hagyta el a földjét.” Itt sem veszi tekintetbe azt, hogy ez a földosztás egy elvesztett háború és az ország kirablása után történt, és a volt uradalmak többszázézes létszámú cselédsége újgazdaként továbbra is a cselédség számára készített, szoba-konyha-kamrás lakásokból álló sorházakban lakott, minden kisüzemi földmégmunkáló mezőgazdasági eszköz, eke, borona, szekér, igásállat nélkül és semmi megtakarított pénze sem volt, hogy megkapott földjének talajművelését gépekkel rendelkező társaikkal bérbé elvégeztesse. (Ha egyáltalán az első években ilyen erőgépek rendelkezésre is álltak volna.) Nem kaphatott meginduló gazdálkodásához semmilyen állami segítséget sem pénzben sem anyagiakban, vetőmagban, eszközökben, gazdasági épületben stb. Teljesen magukra maradván hősiesen álltak helyt így is, és természetesen kevésbé tudtak eleget tenni a parasztságot egyre nagyobb mértékben sújtó adók pénzbeli és beszolgáltatási kötelezettségeinek, mint a már korábban is kis földjükből és napszámából élő független társaik.

Zsolnay Miklós elismeri, hogy a termelőszövetkezetek kieroszakolásának módja „gyomorforogató” volt, vagyis undorítóan megalázó és igazságtalan, de lényegében a gépesített nagyüzemeknek tulajdonítja azt, hogy hazánk mezőgazdaságának termelői hatékonysága 1960 és 1985 között megnőtt és „számottevő exportárualapot is képezett” Én emlékszem és résztvevője is voltam azoknak a vidék helyzetéről, a magyar parasztság sorsáról indított vitáknak, melyekre akkor egy kis lehetőség nyílt (igaz, utána a résztvevőket a hatalom különféle módon zaklatta és bevádolta), mert hivatalos számadatok azt bizonyították, hogy az export nagyobb részét a háztáji gazdaságok termelvényei képezték, és ezért a családi gazdaságok jobb megítélését szorgalmaztuk.

A téesz nagyüzemek felszámolása 1990-ben a megszervezésükhöz hasonlóan többnyire igazságtalan és megalázó módon történt. Idézem Zsolnay Miklós cikkéből: „A tényleges átalakulás a hazai privatizációnál megszokottak szerint a politikai hatalmat gazdasági hatalommá átmentő kádárista agrárelit akarata szerint zajlott le: a téeszmenedzsmentek kimazsolázták a termelőszövetkezetek legértékesebb vagyonelemeit, a tulajdonosváltás során szétaprózott föld az új tulajdonosok krónikus pénzhiánya miatt tőkeerős személyekhez vagy vállalkozásokhoz vándorolt, s így nem az agrártermelésre újonnan vállalkozóké, hanem a belföldi spekulánsoké lett; a földtulajdon és földhasználat szétvált. Bár 1993-ban a Magyar Demokrata Fórum szakértői, (így e sorok írója is) sorra tárta fel a termelőszövetkezetekben zajló vagyonnevesítés visszaéléseit, az elkészült szakértői anyagok alapján történő számonkérésre az MDF-nek a 94-es választások után hatalma nem maradt, a szabad demokraták által birtokolt sajtóhatalom pedig gondoskodott arról, hogy a koalíciós társ, az MSZP pártklientúrája által elkövetett visszaélések rejtve maradjanak.” Világos, őszinte beszéd! Így alakult ki hazánkban egy olyan földbirtokszerkezet, melyhez hasonló csak a volt gyarmatokon van, Európában nem található: a gazdaságok 92% -át kitevő kis-és középüzemek a földalap 10%-át birtokolják, míg az összes gazdaságok 8%-át adó legnagyobb üzemek kezén van a földalap 90%-a. Az üzemméret fenti megoszlási adatait Zvi Lermann, a Világbank vezető agrárgazdasági szakértője 2000-ben tette közzé, ami óta nagyüzemi tőke- és földkoncentráció még fokozódott. Ezt az óriási, kétes módon megszerzett földterületeket birtokló, az uniós támogatások több, mint háromnegyedét felvevő, érdekeiket keményen érvényesítő társaságot merte Ángyán József „oligarcháknak”, „zöldbáróknak” nevezni, akiknek felelősségre vonásáról reálpolitikai megfontolások

alapján le kell mondanunk.

Dr. Tanka Endre, emeritus jogászprofesszor, akinek a „Százak Tanácsa” tagjaként elismerten a legátfogóbb földtörvény-javaslat kidolgozását köszönhetjük, tanulmányából tudom, hogy az Európai Unió agrárszakértői, a 2004-ben az Unióhoz csatlakozó kelet-európai tagállamoknak a nagy mennyiségben, olcsón mezőgazdasági nyersanyagtermelői szerepet jelölte ki és éppen ezért, ezeknél nem tartotta megengedhetőnek a birtoknagyság korlátozását, amit minden, régebbi EU-tagállam szigorúan szabályozott és betartat. (Például Németországban 42 ha, Franciaországban 52 ha Dániában 60 ha, családi vállalkozások esetében, és a nagybirtokoknál Svájc 60 ha Hollandia 150 ha, Lengyelország 250 ha, Franciaország 220 ha.) Talán nem kell megkérdeznem, hogy ezek, vagy a magyarországi mezőgazdaság a termelékenyebb, a korszerűbb. Ha pedig arra is gondolunk, hogy a megújuló energia álságos jelszavára és terveire egyre több délkelet-dunántúli nagybirtokos köti le kukoricaszár-, napraforgó-szár- és gabona-szalma termését a pécsi erőmű fűtésére, akkor ezekről, a termőföldet javító melléktermékekről is le kell mondanunk és termőföldünk pusztulása beláthatatlan következményekkel jár.

„Hazánkban jelenleg az állam uralkodik a legnagyobb földterület felett, összesen 7.768 millió hektáros hasznosítható mezőgazdasági területből mintegy kétmillió hektár sorsáról dönt a Nemzeti Földalapon keresztül... olvassuk tovább Zsolnay Miklós cikkében --, itt található az a nagyjából félmillió hektár, elsősorban az egykori állami gazdaságok által használt, kiváló minőségű szántóterület is... Ángyán elképzelése szerint ezt a szántóterületet a lehető legrövidebb időn belül „kicsatornázzák” a kedvezményezetteknek, mindenekelőtt a családi gazdaságoknak. Ezeket a földeket azonban természetesen ma is bérlik, elsősorban az úgynevezett profitorientált nagygazdaságok, de összességében 1400-1600-ra becsülhetjük azoknak a gazdaságoknak a számát, amelyek kisebb nagyobb bérelt állami területen tevékenykednek. Márpedig ha ezeket a gazdaságok állami földbérllet hiányában bedőlnek, s ezzel ismét szétzilálják a termelési struktúra egy részét, az a hazai élelmiszer-ellátásban nehezen kezelhető áruhiányt okozna, munkanélküliek ezreit jelentené, az új családi gazdaságok tőkefeltöltését igényelné, továbbá a nagy cégek által fizetett földbérllet pénzüsszegének elmaradása érzékenyen érintené a költségvetést.”- eddig az idézet. Itt vagyunk a lényegnél! Bár nehezen hihető, hogy Ángyán József a kisebb-nagyobb, bérelt állami földön gazdálkodó, családi gazdaságoktól akarja elvenni a bérelt földet, hogy más, családi gazdaságoknak adja tovább, a nagyüzemi, profitorientált nagybirtokok által fizetett földbér kimaradását Zsolnay Miklós már komoly veszélynek érzi az államháztartás számára. Ez a rövidtávú gondolkodás és érvelés a nagyüzemi gazdálkodás mellett, nem számol a hosszú távon felbecsülhetetlen ráfizetéssel, mely azáltal keletkezne, hogy nem engedjük a nagybirtokok megrövidülését. A nagyüzemi gazdálkodás pénzben kifejezhető hátrányai tehát a következők: 1. Sokkal kevesebb embert tart el, megközelítőleg csak egy tizedét annak, akiket a családi gazdaság tart el. 2. A természettel együttműködve gazdálkodó család, --történelmileg bizonyítottan,-- tud csak több, egészséges utódot nevelni, ami napjainkban egész Európában, de különösen nálunk, már közgazdasági kérdéssé is vált. Ugyanis utódok nélkül nem lesz ki eltartja a kiöregedő nemzedéket. 3. Csak a családi gazdaság tudja fenntartani a megművelt föld termőerejét, tudja kialakítani a gazdaságnak megfelelő állatállományt, mellyel nemcsak megműveli a földet és kihasználja, értékesíti a mezőgazdasági termelés egészét. A melléktermékek takarmányként való felhasználását, az állati trágyával pedig fenntartja a föld termőképességét. 4. Nem utolsó sorban a családi gazdálkodásból megélő emberek magukat a nemzet hasznos, és azt fenntartó tagjának tekinthetik, mikor lakóhelyükön, hasonló hivatású társaikkal, eleven, egymást bátorító és egymással összefogó műveltségbeli és érzelmi közösséget alkotnak, a nép évszázados kultúráját tovább éltetve és belőle életértelmet, életcél is nyerve. A nemzetnek büszkén elkötelezett, hivatását látó emberek alkotó közösségére van szüksége, nélkülük minden jó, jövőt építő politikai, a társadalmat építő, életminőséget javító terv megvalósíthatatlan. Ennek nélkülözhetetlen értékét nehéz lenne a költségvetésben pénzzel kifejezni. Mire van hát szükségünk nemzetünk megújulásának elősegítésében? Mindenesetre elsősorban olyan emberekre, akik nem törődnek politikai pályafutásukkal, ha a megismert eszméik mellett kitartanak, és ezért nem neveznék magatartásukat pálfordulásnak. Nagy szolgálatot tenne egy megújult nemzet ügyének az, ha a jövőben jobban átláthatóvá tennénk mindazt, amit tettünk, amit tennünk kellene és azt is, ami pillanatnyilag akadályozza azt megtenni, amit meg kellene tennünk. Például a föld ügyében nyilvánosságra hoznánk az kormány 2010-ben megfogalmazott programját, és az azon szükségszerű megalkuvások miatt tett változtatásokat is. Ha nyilvánosságra hoznánk a földbérlletre kiírt pályázatok nyertesit és az elutasítottakat is a szükségszerű megalkuvások indokaival. Az eltitkolt, vagy csak egyszerűen elhallgatott tények mindig túlzó és igaztalan spekulációkat gerjesztenek. A tények

megismertetése csak segítheti az egész nemzet javára elkötelezett kormányt.
Hosszúhetény, 2013. január 17.
Tisztelettel, Andrásfalvy Bertalan

(Forrás: Keresztény, 2013. március 22.)

A Magyar Élőfalu Hálózat e-hírlevelét szerkesztette: Zaja Péter.

Lektorálta: Gorelik Nóra

Elérhetőség: namzi@tvn.hu

Munkánkat támogatja: Ökotárs Alapítvány, Természetes Életmód Alapítvány és a Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület

ÖKOTÁRS
ALAPÍTVÁNY